

■ Ведай нашых!

3 ИНСПЕКТАРАМ...
ПА ДУШАХ

У Магілёве адзначылі **найбольш актыўных у сваёй справе ўчастковых.**

— Сёння, калі тэрарызм пагражае спакою мірных людзей, нам даводзіцца быць асабліва пільнымі і асцярожнымі, — падкрэсліў **намеснік начальніка ўпраўлення прафілактыкі ГУАПП МУС Рэспублікі Беларусь палкоўнік міліцыі Сяргей КРАСУЦКІ.** — Не трэба стаяць на месцы, мы павінны займацца ўдасканаленнем нашай працы. Прыярытэтным кірункам павінна стаць супрацоўніцтва з людзьмі, якія маюць актыўную жыццёвую пазіцыю. Трэба працаваць на апераджэнне злачынства.

Прыемна, што ўклад «Звязды» ў агульную справу таксама быў адзначаны. У конкурсе на найлепшую публікацыю аб дзейнасці ўчастковых інспектараў міліцыі і ўчастковых інспектараў па справах непаўналетніх дыпламам першай ступені Міністэрства ўнутраных спраў адзначана спецыяльны карэспандэнт газеты «Звязда» па Магілёўскай вобласці Нэлі Зігуля. Найлепшым прызнаны матэрыял пра аднаго з вопытных прафесіяналаў сваёй справы старшага ўчастковага Магілёўскага РАУС Аляксандра Радкевіча «Размова з інспектарам... па душах», які быў апублікаваны на старонках газеты 25 мая.

Ул. Інф

Фота Алены ІГНАТЯВІЧ

Сяргей Красуцкі ўручае дыплом намесніку начальніка ўпраўлення аховы правапарядку і прафілактыкі УУС Магілёўскага аблвыканкама маёру міліцыі Алене Бегуновой.

■ Навіны 102

АД ВІСКІ ДА ЦЫГАРЭТ

Супрацоўнікі ўпраўлення па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі канфіскавалі ў жыхара сталіцы тавары на суму звыш 400 мільёнаў рублёў.

Як паведаміла Вераніка Пасмеццева, старшы оперуаўнаважаны па асабліва важных справах галоўнага ўпраўлення па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі МУС, алкаголь (аб'ём 398 літраў) захоўваўся без кантрольных ідэнтыфікацыйных знакаў РБ і вызначаных заканадаўствам суправаджальных дакументаў. У правапарушальніка таксама канфіскавалі 79 флаконаў туалетнай вады, 428 пачак цыгарэт. Падчас рейду было высветлена, што мінчанін рэалізоўваў і захоўваў алкагольныя напоі ў аўтамабілі і кватэры. У дачыненні да яго складлі пратакол за незаконную прадпрымальніцкую дзейнасць. Правапарушальніку пагражае штраф памерам да 100 базавых велічынь.

ПАСЛЯ ЗГВАЛТАВАННЯ
КРАЎ ЗОЛАТА І ГРОШЫ

Супрацоўнікі крымінальнага вышуку Міністэрства ўнутраных спраў затрымалі падазраванага ў серыі гвалтаванняў і іншых злачынстваў у дачыненні да жанчын.

Як паведамілі ў МУС, яны маглі быць здзейснены на працягу 20 гадоў (з 1994-га па 2015-ы), як правіла, уздоўж чыгуначных пудоў і аўтамабільных дарог. У некаторых выпадках мужчына пагражаў нажом і пасля гвалту краў у ахвяр залатыя ўпрыгажэнні і грошы.

На пэўны час гвалтаванні спыніліся, але ў кастрычніку 2014 года ў Брэсцкай вобласці зноў згвалтавалі жанчыну. Раскрыццё злачынстваў узялі на кантроль у МУС. Супрацоўнікі крымінальнага вышуку разам з калегамі са Следчага камітэта правялі вялікую работу. Паралельна ад праваахоўнікаў з Расіі паступіла інфармацыя, што ў Санкт-Пецярбургу выявілі аналагічнае з беларускімі злачынства, да якіх можа мець дачыненне гвалтаўнік з Беларусі. І ў выніку аперацыйна-вышуковых мерапрыемстваў 1 лістапада ў Брэсцкай вобласці затрымалі падазраванага. Ім аказаўся 44-гадовы грамадзянін Расіі, які ў апошні час жыў у Санкт-Пецярбургу і працаваў вадзіцелем. Як аказалася, ён проста прыязджаў у Беларусь на пабыўку да сваякоў і ўчыняў гвалт.

Характэрная прыкмета затрыманага — штучны зуб з металу ў верхняй сківіцы. Часам насіў заручальны пярсцёнак або пячатку. Мог казаць, што яго завуць Сяргей. Не ўсе пацярпелыя звярталіся да праваахоўнікаў. І міліцыя просіць ахвяр, іншых людзей, якія валодаюць якой-небудзь інфармацыяй аб злачыннай дзейнасці грамадзяніна, адлюстраванага на фота, паведаміць аб гэтым па тэлефонах: (017) 218 52 75 ці (029) 391 11 15. Ананімнасць гарантуецца.

Матэрыялы выпуску падрыхтаваў Тарас ШЧЫРЫ. taras@zviazda.by

■ Асоба

«МІЛІЦЫЯНЕР ПАВІНЕН БЫЦЬ
ДОБРЫМ ПСИХОЛАГАМ»

Аляксандр АЛЯКСАНДРАЎ — асоба для сталічнай міліцыі значная. Амаль усё сваё жыццё ён прысвяціў крымінальнаму вышуку. Не цураўся самых складаных спраў і за сваю прафесійную дзейнасць быў узнагароджаны медалямі, нагруднымі знакамі. Такім людзям на інтэрв'ю спецыяльна рыхтавацца не трэба. Іх насычанае жыццё літаральна знітавана цікавымі гісторыямі. Вось з такіх аповедаў і складалася наша размова з Аляксандрам Георгіевічам.

«У дзяцінстве
абясшкодзіў дзве
супрацьтанкавыя міны»

— *Растлумачце мне для пачатку вось якую рэч. Як у вас атрымалася са свідравальшчыка аднаго з заводаў перакваліфікавацца ў міліцыянера?*

— Найперш дзякуючы таму, што гэта была мая мара. На завод пайшоў, як мне падаецца, з прычыны таго, што ў школе на класнай гадзіне добра маляваў фантастычныя машыны. Усе з зацікаўленасцю глядзелі на падобнае дзіва. Тэхніка мяне цікавіла, але я гуманітарый, з дакладнымі навукамі праблем у мяне хапала. Ужо тады я хацеў насіць пагоны. У дзяцінстве нядрэнна выразаў пісталеты, аўтаматы з дрэва. Акрамя таго, у пасляваенныя гады мы шмат знаходзілі зброі, здавалі ў вайсковую часць гранаты. Я нават навучыўся размініраваць міны і дзве супрацьтанкавыя ў шостым класе абясшкодзіў самастойна. У 1967-м паступіў на юрыдычны факультэт БДУ. Але працаваць яким-небудзь юрысконсультам мне было не надта цікава, і я замучыў бацьку, які працаваў выкладчыкам у школе міліцыі, пытаннем, як стаць праваахоўнікам. У рэшце рэшт апынуўся ў школе міліцыі імя Фрунзэ, якую скончыў у 1971 годзе, а ўніверсітэт — праз два гады. Пасля завяршэння вучобы ў міліцэйскай школе мяне і размеркавалі на працу ў крымінальны вышук упраўлення ўнутраных спраў Мінгарвыканкама — і мая мара здзейснілася. У 22 гады я стаў самым маладым лейтэнантам Беларусі. У міліцыі адпрацаваў да 1994-га, сышоў на пенсію ў званні падпалкоўніка, а зараз з'яўляюся намеснікам старшыні гарадской арганізацыі ветэранаў органаў унутраных спраў.

— *Ці памятаеце сваю першую справу?*

— Помню першае затрыманне злачынцы. Гэта здарылася, калі я быў яшчэ курсантам. У фае Палаца спорту часта ладзілі танцы, і нас туды накіравалі на стажыроўку да ўчастковага. Танцавальная праграма ўжо завяршылася. Людзі разыходзіліся. І тут бачым, як група людзей сутыкнулася з хлопцам, адбылася заміна. Тыя далей пайшлі, а гэты застаўся стаяць разгубленым — абрабавалі. Ну, мы адразу кінуліся за імі. Затрымалі якраз на той пляцоўцы, дзе зараз ладзяць кірмашы. Што да крымінальнага вышуку, я напачатку самастойна справы весці не мог: выконваў разнастайныя даручэнні. Напрыклад, у аэрапорце «Мінск-1» тры дні запар перабіраў карашкі білетаў, шукаў неабходнае прозвішча. Вы ўявіце, што гэта такое! У той час усе самалёты ляталі з «Мінск-1». І не толькі ў іншыя рэспублікі Савецкага Саюза, але і ў абласныя цэнтры Беларусі. І гэтых карашкоў былі тысячы, але патрэбны я ўсё роўна знайшоў. Праз нейкі час апынуўся ў аддзяленні спецслужбы Упраўлення ўнутраных спраў па барацьбе са злачынствамі замежнікаў і супраць замежнікаў. Фарцоўка, наркатыкі, валютныя аперацыі, прастытуцыя — з усім гэтым я працаваў.

Фота Надзеі БУЖАН

— *Гасцініца «Юбілейная», напэўна, тады «гудзела».*

— Так, менавіта большасць валютных прастытутак і фарцоўшчыкаў былі каля гэтай гасцініцы, яшчэ каля крамы «Алеся», пры цырульнях, рэстаранах. Чым больш у нас з'яўлялася замежнікаў, тым большым да іх быў інтарэс. Прастытуцыя і фарцыі займаліся адначасова. Жанчыны лёгкіх паводзінаў набывалі ў іншаземцаў валюту і адзенне. Памятаю, як у гасцініцу «Турыст» засялілі палкаў. У іх была добра наладжаная сістэма. Яны з'язджалі на экскурсію і на ложках пакідалі вопратку з пазначанымі коштамі. У нумары прыходзілі прыбіральшчыцы, выбіралі неабходныя рэчы, пакідалі грошы і сыходзілі. Зараз па-чалавечы ўсё гэта разумееш. Дзе мы маглі тады купіць джынсы? Тым больш па зніжаным кошыце. Але закон ёсць закон, і яго трэба было выконваць.

— *Але фарцавалі тады наогул многія?*

— Вось вам адзін прыклад. У Раўбічах праходзіў чэмпіянат свету па біятлоне. І вядомы алімпійскі чэмпіён Аляксандр Ціханаў набыў падчас спарторніцтваў у кагосьці з фіналу лыжы. Нам давалося іх канфіскаваць, а біятланіста аштрафаваць. Усе былі раззлаваныя, маўляў, як можна ў спартсмена забіраць інвентар, аднак гэта была фарцоўка, і закона трэба было прытрымлівацца. У выніку гэтыя лыжы трапілі ў камісійную краму, дзе іх і прадалі. Мы, між іншым, цэлымі пачкамі канфіскавалі «жуйкі». Праўда, што пасля з імі рабіць, не ведалі.

— *А з прастытуткамі як змагаліся?*

— Быў вось такі выпадак. Я неяк на тэлебачанні гартаў сваю картатэку прастытутак і на камеру сказаў: «А вось перад вамі валютныя прастытутка па мянушцы «Пацучыха», «працуе» яна ў гасцініцы «Юбілейная». На наступны дзень мне пазванілі. Зняў слухаўку і пачуў: «Навошта вы ўсё расказалі на тэлебачанні! Цяпер мая дачка не можа выйсці з кватэры — на яе ўсе пальцам паказваюць!».

«Мы амаль не ведалі,
што такое наркатыкі»

— *Наркагандляроў было, відаць, на парадак менш, чым зараз?*

— Мы амаль не ведалі, што такое наркатыкі. Затрымлівалі наркаманаў не толькі з каноплямі, але і з опіумам, прамедолам, афінам. Дарэчы, першая рэзанансная справа ў Мінску, звязаная з наркатыкамі, — крадзеж прамедолу на заводзе эндарынных рэпартаў. Крымінальную справу заводзіў я, хаця ў крымінальным вышуку рабіць падобнае не прынята. Наша справа трапіла ва ўсесаюзны агляд для службовага карыстання ў Маскве як прыклад эфектыўнай барацьбы з наркаманіяй.

— *У вашай практыцы вам даводзілася працаваць з самымі нізкімі крымінальнага свету: гвалтаўнікамі,*

вычварэнцамі, забойцамі. Псіхалагічна не было складана?

— Усе, хто працуе з людзьмі, мусяць ведаць псіхалогію. Асабліва міліцыянер, сышчык. Груба я ніколі з падазраванымі не размаўляў. Я цяпець не мог, калі чалавека абражалі. Нават калі ён забойца, хуліган, гвалтаўнік, з ім трэба размаўляць нармальна, па-чалавечы. У звычайным жыцці я эмацыяны чалавек, але на працы мае эмоцыі знаходзяцца дзесьці на водшыбе. Чаму? Яны перашкаджаюць быць аб'ектыўным. А супрацоўніку міліцыі быць неаб'ектыўным — недаравальная раскоша. Заўжды кажу, што супрацоўнік крымінальнага вышуку — гэта проста пасада. Для таго, каб стаць сышчыкам, трэба 5-10 гадоў практыкі. Што тычыцца маёй непасрэднай працы са злачынцамі, я пачуваўся спакойна. Але быў выпадак, які запомніў на ўсё жыццё. У адзін дзень у басейне патануў маленькі хлопчык, а каля Усходняга аўтавакзала знайшлі раззеленае цела. Калі я трапіў у морт, пачаў перад сабой парэзаны труп, а ў куцы на такім жа сталі ляжаў хлопчык. Ubачанае мяне вельмі ўразіла. Калі я зараз узгадваю той момант, мяне нібыта токам працянае.

У маёй практыцы ёсць цікавы момант, звязаны з маньякам. Справа ў тым, што не ахвяры давалося апазнаваць злачынцу, а наадварот, гэта даволі нехарактэрная з'ява для нашай працы. У адным з мінскіх пад'ездаў згвалцілі непаўнагадовую дзяўчынку. У памяшканні было цёмна, яна спужалася, ніякіх прыкмет не запомніла. Прыкладна ў тыя ж дні ў горадзе здзейснілі яшчэ некалькі нападаў на жанчын, але беспаспяховых. Як стала вядома пазней, гэта быў адзін і той жа чалавек. Аднак ён адмаўляўся, што згвалціў школьніцу, хоць і паказаў на месца злачынства. Доказы былі перакананымі. Тады я і прапанаваў яму апазнаць ахвяру. Закону гэта не супярэчыць. І калі для апазнання прывялі школьніцу, ён усё ж такі пазнаў дзяўчынку і сам ахарактарызаваў сябе: «Свалата, што я нарабіў! Яна ж яшчэ дзіця, а думаў, што дарослая...»

— *Гісторыі з вашай практыкі можна лёгка экранізоўваць. Дарэчы, ці глядзіце кіно пра сышчыкаў?*

— Калі па тэлебачанні толькі пачалі паказваць серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў», усе сышчыкі глядзелі яго з вялікім інтарэсам. Праўда, якасць становілася ўсё горшай. І зараз серыялы не адпавядаюць рэчаіснасці. Усе сышчыкі-героі з гэтых фільмаў альбо самі павінны ў турму сесці, альбо быць забітымі ці звольненымі. Артыстаў, якія іграюць гэтых персанажаў, паважаю, аднак сцэнарыі вельмі слабыя. Калі ў Савецкім Саюзе здымалі кіно пра маракоў, кансультантамі былі адміралы. Іх запрашалі, каб фільмы былі праўдзвымі.

— *А вы былі б не супраць папрацаваць кансультантам для беларускага фільма пра міліцыю?*

— З задавальненнем пагадзіўся б на такую прапанову. Практыка ў мяне багатая. І я не магу цяпець хлусні. Мне падаецца, я б здолеў дапамагчы